

فهرست

۶	درس اول: تماشاخانه
۱۰	درس دوم: فضل خدا
۱۴	درس سوم: رازی و بیمارستان
۱۸	درس چهارم: بازرگان و پسران
۲۲	درس پنجم: چنار و کدو بُن
۲۶	درس ششم: سرود ملی
۳۰	درس هفتم: دفاع از میهن
۳۴	درس هشتم: نام آوران دیروز، امروز و فردا
۳۸	درس نهم: نام نیکو
۴۲	درس دهم: نقش خردمندان
۴۶	درس یازدهم: فردوسی، فرزند ایران
۵۰	درس شانزدهم: روزی که باران می بارید
۵۴	درس چهاردهم: شجاعت
۵۸	درس پانزدهم: کاجستان
۶۳	درس شانزدهم: وقتی بوعلی، کودک بود
۶۸	درس هفدهم: کار و تلاش

درس اول

تماشاخانه

لطیف - عمیق - تأمل - پژمرده - هیس - عنکبوت - گسیخت - نغمه خوان - عجیب - خار گل - سنگلاخ -
 حلقه - تنیدن - دهقان - عالم - مطالعه - عادت - محکم - حشره - صحرا - کهن - مقایسه - طبیعت -
 موضوع - توصیف - تالاب - رقص - بوته

تمرین

۱ جمله‌های زیر را با واژه‌های داده‌شده کامل نمایید.

عنکبوت   تأمل   لطیف   خار   بوته

الف: انسان، موجودی بسیار ..... است.

ب: در جهان ما، گل و ..... در کنار هم، زیبا هستند.

پ: ..... درباره‌ی آفرینش، راهی برای شناخت خود است.

ت: یکی از عجیب‌ترین حشرات ..... است.

ث: صحرا پر از ..... های گل‌های زیبا و رنگارنگ است.

املائی پنجم کار

۲ با مرتب کردن حروف درهم ریخته‌ی زیر، واژه بسازید و در جای خالی بنویسید.

ن-ه-ق-د-ا

ب-ل-ا-ا-ت

ه-ق-ا-ی-م-س

ت-ی-ط-ب-ع

ص-ا-ر-ح

ق-ه-ل-ح

غ-م-ه-ن

ق-ع-ی-م

۳ شکل املائی صحیح هر واژه را برای جای خالی، انتخاب نمایید.

الف: ..... درباره‌ی طبیعت، موجب شگفتی می‌شود. (مطالعه - مطالعه)

ب: ..... کردن، نوعی عبادت است. (تعامل - تأمل)

پ: ..... بهترین برای تفکر، خود انسان است. (موضوع - موضوع)

ت: ..... تئیدن تار ..... از شگفتی‌های این موجود است. (عنكبوت - عنكبوت)

ث: ..... گل بی ..... خداست. (خار - خوار)

۴ متن زیر، بدون نقطه، نوشته شده است. نقطه‌گذاری درست آن را انجام دهید.

بأمل و مطالعه درباره‌ی آفرینش، اس نماساگاه الهی و بدیده‌های ربا و عجب آن، راهی برای ساحب حدای مهربان اسب.

ار بهاران سرسر و گل‌بونه‌های فسگ با ناسر و رردسدن سرره‌اران.

۵ حروف برخی واژگان، نوشته نشده است. آن‌ها را کامل نمایید.

ده... ان پیر، همیشه عاد... داشت که هنگام بهار، ساعت‌ها به درخت نار... ن، نگاه کند و از میان سنگلا... ها و... لف‌های

نازک و ل... یف آن، عبور کند و به... الاب کهن‌سال برود و صدای ماهی‌ها را بشنود.

۶ واژگان هم‌خانواده را کنار هم، مرتب نمایید.

معلم حکم باغبان باغ لطیف
گرم محکم گلدان عالم لطف
گل گرما

۷ اگر واژگان زیر را به ترتیب حروف الفبا مرتب نماییم، اولین و آخرین واژه، کدام خواهد بود؟

مخمل   عنكبوت   نارون   رقص   نغمه‌خوان   پیچان

۸ جدول الفبایی زیر، با کدام گروه از واژه‌ها، کامل می‌شود؟

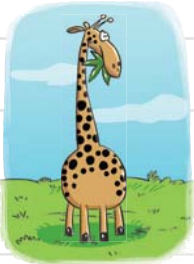

تاک   تماشاخانه

تالاب - تنیدن - توصیف

تالاب - تنیدن - توصیف

۹ پررنگ‌ترین واژه‌ی زیر، کدام است؟

پژمرده   پیچان   قشنگ
عنكبوت   دهقان

۱۰ کدام واژه‌های زیر، نشانه‌ی تشدید دارند؟ این نشانه را در جای مناسب، بر روی

آن واژه‌ها قرار دهید.

مقایسه   عمیق   تأمل
موضوع   حشره   صمیمیت

۱۱ براساس جدول نمادین زیر، واژه‌های خواسته‌شده را بنویسید.

ع	ف	ر	ط	ل	ح	ه	ق
Ⲅ	Ⲓ	Ⲑ	ⲓ	ⲗ	Ⲉ	Ⲩ	ⲑ

الف: Ⲓ Ⲉ ⲑ   ب: ⲗ ⲓ Ⲉ ⲑ

پ: ⲗ Ⲑ ⲓ ⲑ   ت: لطیف

۱۲ براساس جدول زیر، به پرسش‌های آمده، پاسخ دهید.

ستون ۴	ستون ۳	ستون ۲	ستون ۱	
عسل	خوان	تماشا	نازک	سطر ۱
خانه	عنکبوت	صبح	نغمه	سطر ۲
فلک	خار	پژمرده	عجیب	سطر ۳

الف: کدام ترکیب زیر، معنی‌دار خواهد بود؟

سطر ۲، ستون ۱ + سطر ۱ ستون ۳

سطر ۳، ستون ۱ + سطر ۱، ستون ۴

سطر ۱ ستون ۲ + سطر ۲، ستون ۴

ب: رابطه‌ی «شرح و توصیف» مانند آسمان است و .....

سطر ۱، ستون ۱   سطر ۲، ستون ۳   سطر ۳، ستون ۴

پ: «گاه» پس از کدام واژه‌ی زیر می‌تواند بیاید؟

سطر ۱، ستون ۳   سطر ۲، ستون ۲   سطر ۳، ستون ۲

۱۳ متن زیر را بخوانید، سپس مشخص نمایید ترتیب واژه‌های خواسته‌شده از

متن، در کدام گزینه به درستی آمده است.

تالاب در خواب عمیقی فرو رفته بود و هیچ صدایی به گوش نمی‌رسید تا این‌که

حشره‌ای کوچک از میان علف‌های لطیف سنگلاخ در آن پرید و ماهی‌های

رنگ‌رنگ را بیدار کرد. پروانه‌ی بال‌مخملی هم سرکی آن‌جا کشید و به حشره‌ی

کوچک، لبخندی زد.

الف: مخملی

ب: گوش

پ: لطیف

ت: علف

ب - پ - ت - الف   پ - ت - ب - الف   ب - ت - پ - الف

اشتباه‌نگیریم

۱ عالم: جهان

عالم: دانشمند

۲ خوار: تیغ

خوار: پست

